

Постанова 19/250-08/4

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ **ПОСТАНОВА** **ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

23 лютого 2011 р. № 19/250-08/4

Вищий господарський суд України у складі колегії суддів:

Головуючого Мирошниченка С.В.

Суддів Барицької Т.Л.

Губенко Н.М.

**розглянувши у відкритому судовому засіданні касаційні скарги
Державного підприємства "Молдтранселектро" ("MOLDTRANSELECTRO");
Державного підприємства "Молделектрика" ("MOLDELECTRICA")**

на постанову Київського апеляційного господарського суду від 20.10.2010 р.

на рішення Господарського суду Київської області від 25.08.2010 р.

у справі № 19/250-08/4 господарського суду Київської області

за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Енергоальянс"

до Державного підприємства "Молдтранселектро";

Державного підприємства "Молделектрика";

Товариства з обмеженою відповідальністю "Меридіан-К"

простягнення 20 287 682,29 доларів США

за участю представників сторін:

позивача Синьоока Г.І.,

відповідача-1 Лупан А.А., Мораренку А.,

відповідача-2 Суровцева Н.,

відповідача-3

представник Уряду Республіки Молдова Гончарук М.Г.,

Занога Д.,

ВСТАНОВИВ:

ТОВ "Енергоальянс" звернулось до господарського суду з позовом до ТОВ "КАТКО", ДП "Молдтранселектро", ДП "Молделектріка", ТОВ "Меридіан-К" про стягнення 20287682,29 доларів США. У подальшому позивач уточнив позовні вимоги.

Рішенням господарського суду Київської області від 31.07.2008р. у справі № 19/150-08 позов задоволено частково: стягнуто солідарно з ТОВ "Катко", ДП "Молдтранселектро" та ДП "Молделектріка" на користь позивача борг у розмірі 20287682,29 доларів США, стягнуто солідарно з ДП "Молдтранселектро" та ДП "Молделектріка" на користь позивача 30902561,49 доларів США інфляційних втрат та 3% річних у розмірі 5391104,03 доларів США; стягнуто з відповідачів судові витрати. В іншій частині позову відмовлено.

Постановою Київського міжобласного апеляційного господарського суду від 18.11.2008 рішення господарського суду Київської області від 31.07.2008 частково скасовано.

Постановою Вищого господарського суду України від 13.03.2009р. рішення господарського суду Київської області від 31.07.2008 та постанову Київського міжобласного апеляційного господарського суду від 18.11.2008р. скасовано, справу передано на новий розгляд.

Ухвалою господарського суду Київської області від 21.09.2009р. справа № 19/250-08 прийнята до провадження та присвоєно № 19/250-08/4.

Рішенням господарського суду Київської області від 25.08.2010 р. (суддя: Щоткін О.В.) у справі № 19/250-08/4 позов задоволено. З ТОВ "Меридіан-К", ДП "Молдтранселектро", ДП "Молделектріка" солідарно стягнуто на користь позивача 20287682,29 дол. США боргу; з ДП "Молдтранселектро" та ДП "Молделектріка" солідарно стягнуто на користь позивача інфляційні втрати у сумі 34240888,27 доларів США; з ДП "Молдтранселектро" та ДП "Молделектріка" солідарно стягнуто на користь позивача 3049,80 грн. держмита та 14,12 грн. витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу; з ДП "Молдтранселектро" стягнуто на користь позивача 11225,10 грн. держмита та 51,94 грн. витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу; з ДП "Молделектріка" на користь позивача стягнуто 11225,10 грн. держмита та 51,94 грн. витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу. Припинено провадження у справі стосовно ТОВ "Катко" у зв'язку з ліквідацією юридичної особи.

Постановою Київського апеляційного господарського суду від 20.10.2010 р. (судді: Отрюх Б.В., Михальська Ю.Б., Тищенко А.І.) вказане рішення залишено без змін.

Не погоджуючись з рішенням та постановою у даній справі, ДП "Молдтранселектро" та ДП "Молделектріка" звернулися до Вищого господарського суду України з касаційними скаргами, в яких просили їх скасувати як такі, що прийняті з порушенням норм права. ДП "Молдтранселектро" у касаційній скарзі просило судові рішення у справі скасувати та прийняти нове рішення про відмову у позові. Водночас, ДП "Молделектріка" у касаційній скарзі просило судові рішення скасувати та припинити провадження у справі щодо ДП "Молделектріка".

Від скаржника - ДП "Молдтранселектро" надійшло клопотання про зупинення розгляду даної справи до вирішення спору за позовом позивача до Республіки Молдова в міжнародному арбітражному суді "ad hoc" при Міжнародній промисловій палаті в Парижі. Клопотання обгрунтовано тим, що позивач звернувся до міжнародного арбітражного суду з позовом з таким же предметом та на тих же підставах, що й у даній справі.

Суд касаційної інстанції, зважаючи на вимоги ст. 79 ГПК України, не вбачає перешкод для

розгляду даної справи, а відтак прийшов до висновку про відхилення вказаного вище клопотання. Крім того, сторони у даній справі та у справі, яка розглядається міжнародним судом різні.

Заслухавши пояснення представників сторін, перевіrivши матеріали справи, доводи касаційних скарг та правильність застосування господарськими судами норм права, Вищий господарський суд України вважає, що касаційні скарги підлягають задоволенню частково.

Господарські суди попередніх інстанцій прийшли до висновку, що позивач належними доказами довід факт наявності основної заборгованості та підстав для її стягнення у солідарному порядку з відповідачів.

Суд касаційної інстанції дійшов висновку про те, що апеляційний господарський суд всебічно, повно і об'єктивно розглянув обставини справи щодо наявності підстав для задоволення позову в частині стягнення з відповідачів суми основного боргу та 3 % річних.

Суди попередніх інстанцій дослідили та належним чином оцінили подані сторонами в обґрунтування своїх вимог і заперечень докази, зокрема, договір №06-20 та договір №07-20 про відступлення права вимоги від 30.05.2000 р., укладений між ТОВ "Енергоальянс", Україна, фірмою men Properties Ltd", Швейцарія, та ДП "Молдтранселектро", Республіка Молдова; договір №24/2-99ЕА від 26.02.1999; контракт №1/01 від 01.02.1999, укладений між ДП "Національна енергетична компанія "Укренерго" та позивачем; листи ДП НЕК "Укренерго" №01-82/5406 від 02.12.2002 та №01-53/932 від 20.02.2006; акти приймання-передачі електроенергії №1- 16, підписані позивачем та відповідачем-2; вантажно-митні декларації; акт звірки взаєморозрахунків до контракту на поставку електроенергії № 24/02-99ЕА між компанією Properties Ltd"та ДП "Молдтранселектро" від 19.05.2000; договори відступлення права вимоги боргу №53/205/1 та №53/205-2; листи відповідача-2: №46-08/855 від 22.08.2000; №46-08/172 від 22.11.2004; №46-08/37 від 02.06.2008; договір поруки від 05.06.2007, укладений між Позивачем та ТОВ "Катко"; договір поруки, укладений 02.10.2009 між Позивачем та ТОВ "Меридіан-К" та інші докази.

Крім того, апеляційний господарський суд належним чином проаналізував відносини сторін, на підставі встановлених фактичних обставин господарський суд апеляційної інстанції з'ясував дійсні права і обов'язки сторін, правильно застосував матеріальний закон, що регулює спірні правовідносини.

Згідно ст.ст. 1115, 1117 ГПК України касаційна інстанція перевіряє на підставі вже встановлених судами першої та апеляційної інстанцій фактичних обставин справі лише застосування ними норм матеріального та процесуального права. Касаційна інстанція не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішення або постанові господарського суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими, збирати нові докази або додатково їх перевіряти.

Викладені у касаційній скарзі доводи заявників щодо основної суми боргу та 3 % річних зводяться до переоцінки наданих до матеріалів справи доказів, що за приписами ст. 1117 ГПК України виходить за межі повноважень касаційної інстанції, а тому судова колегія вважає їх непереконливими та такими, що спростовуються наданими до матеріалів справи доказами та встановленими судом апеляційної інстанції під час розгляду справи обставинами справи.

Разом з тим, колегія суддів Вищого господарського суду України вважає передчасним висновок судів попередніх інстанцій про задоволення позовних вимог в частині стягнення інфляційних втрат в сумі 34240888 дол. США 27 центів.

Суди попередніх інстанцій не перевірили доводів відповідачів про те, що позовні вимоги заявлені у

іноземній валюті –доларах США і інфляційні втрати стягнуті у доларах США, проте при розрахунку інфляційних втрат використовувався індекс інфляції, визначений в Україні для національної валюти - гривні. Заявники касаційних скарг наголошують, що рівень знецінення долара США значено менший, ніж рівень знецінення гривні.

Відповідно до ч.2 ст.625 Цивільного кодексу України боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Позивач пред'являючи позов у іноземній валюті, просив суд стягнути суму боргу, з урахування індексу інфляції, розрахованого відносно національної валюти України - гривні.

Разом з тим, індекс інфляції визначається Державним комітетом статистики України лише для національної валюти України –гривні.

Пунктом 1.14 Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 27.12.2007 №480, визначено, що індекс інфляції - це індекс споживчих цін, оприлюднений Державним комітетом статистики України.

Суди попередніх інстанцій не перевірили чи може бути стягнута сума боргу в іноземній валюті з урахуванням індексу інфляції, розрахованого відносно національної валюти України - гривні.

Господарські суди не перевірили доводів ДП "Молдтранселектро" про необхідність застосування до спірних відносин індексів інфляції відповідно до відомостей Федерального казначейства США.

Господарські суди попередніх інстанцій на вказані обставини уваги не звернули. З огляду на зазначене, колегія суддів Вищого господарського суду України вважає, що оскаржувані рішення та постанова підлягають скасуванню у частині стягнення з відповідачів інфляційних втрат в сумі 34240888 дол. США 27 центів, в цій частині справа підлягає передачі на новий розгляд. В іншій частині рішення та постанова у даній справі залишаються без змін.

Керуючись ст.ст. 111⁵, 111⁷, 111¹⁰ ГПК України, Вищий господарський суд України,

ПОСТАНОВИВ:

Касаційну скаргу Державного підприємства "Молдтранселектро" ("MOLDTRANSELECTRO") задовольнити частково.

Касаційну скаргу Державного підприємства "Молделектрика" ("MOLDELECTRICA") задовольнити частково.

Рішення господарського суду Київської області від 25.08.2010 р. та постанову Київського апеляційного господарського суду від 20.10.2010 р. у справі № 19/250-08/4 в частині стягнення інфляційних втрат в сумі 34240888 дол. США 27 центів скасувати, в цій частині справу передати на новий розгляд в місцевий господарський суд.

В іншій частині рішення господарського суду Київської області від 25.08.2010 р. та постанову Київського апеляційного господарського суду від 20.10.2010 р. у справі № 19/250-08/4 залишити в силі.

Головуючий С. Мирошниченко

Судді Т. Барицька

Н. Губенко